

Aivoverenkiertohäiriöt

Aivoverenkiertohäiriöt

- aivoinfarktit 80%
- aivoverenvuodot 20%

**Aivoverenkiertohäiriön
riskitekijöitä**

perinnölliset
tekijät

ikä

kohonnut
verenpaine

eteisvärinä

vähäinen liikunta

kohonneet
kolesteroliarvot

miessukupuoli ja
naisilla estrogeenia sisältävät ehkäisy-
pillerit tai hormonikorvaus-
hoito

tyypin 2 diabetes

ylipaino, tupakointi

alkoholin
liikakäyttö

TIA (**T**ransient **I**schemic **A**ttack)

- **ohimenevä aivoverenkierron häiriö**
- kesto alle tunti, yleensä minuutteja (2 – 15min)

OIREET:

- toispuolinen raajahalvaus
- toisen kasvopuoliskon halvausoire
- puhehäiriö
- näkökenttäpuutos

Tutkiminen

- **pään TT**
- verikokeet
- ekg
- kaulasuonten ultraääni

HOITO

- RR
- kolesterololi
- elintapamuutokset

- ahtauma kaulavaltimossa -> leikkaushoito (>75%)

Lääkehoito

- ASA - dipyridamoli (**Asasantin 1x2**)
 - päänsärky
- jos ei sovi, vaihtoehtoina
 - **klopidogreeli**
 - **ASA 100mg/vrk**
 - **dipyridamoli** (persantin)

Aivoinfarkti

Oireet

- toispuoleinen käden tai jalan voimattomuus tai tunnottomuus
- suupielen roikkuminen
- puhehäiriö
- näköhäiriö / kaksoiskuvat
- huimaus, pahoinvointi, oksentelu
- nielemisvaikeudet (dysfagia)

Näin voit tunnistaa...

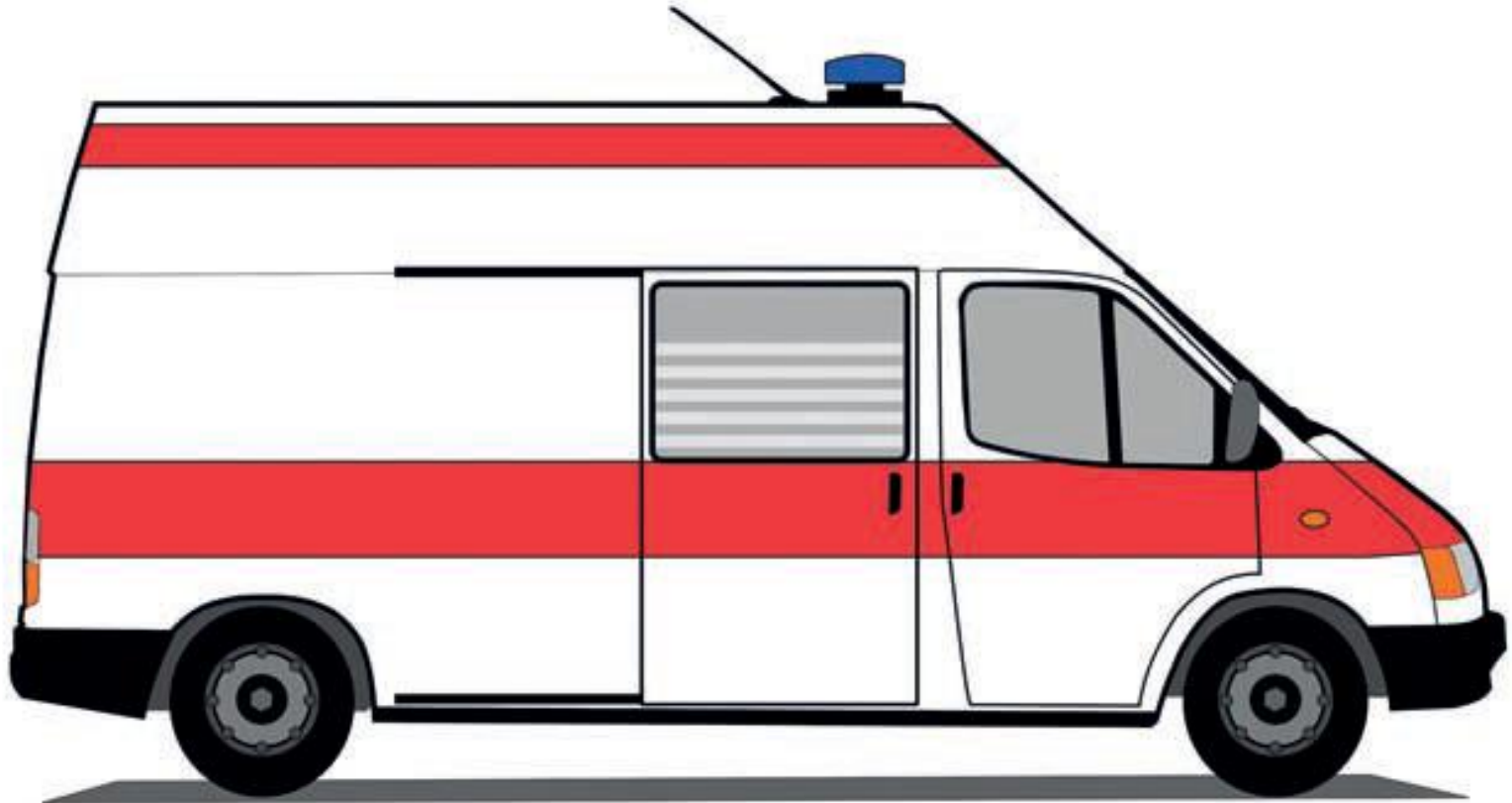
"Sanokaa nimenne." (puhehäiriö)

"Nostakaa molemmat kätenne." (yläraajan hemipareesi)

"Irvistäkää." (kasvohalvaus)

**Nopeus on aivojen pelastus –
SOITA 112!**

Tutkiminen

- **pään TT**
- pään magneettikuva (MRI)
- perusverikokeet, INR
- ekg
- kaulasuonten ultraääni

Akuuttihoito

- **liuotushoito**
 - aloitettava **4,5 tunnin** kuluessa oireiden alusta

Liuotushoito

- mahdollista toteuttaa yleensä virka-aikana
- Telestroke

Aktiivinen kuntoutus

- aktiivinen kuntoutus aloitetaan heti, kun potilaan tila on riittävän vakaa
- **3 kuukautta ovat nopean**, seuraavat 3 kuukautta kohtalaisen, seuraava puoli vuotta hitaan kuntoutumisen aikaa

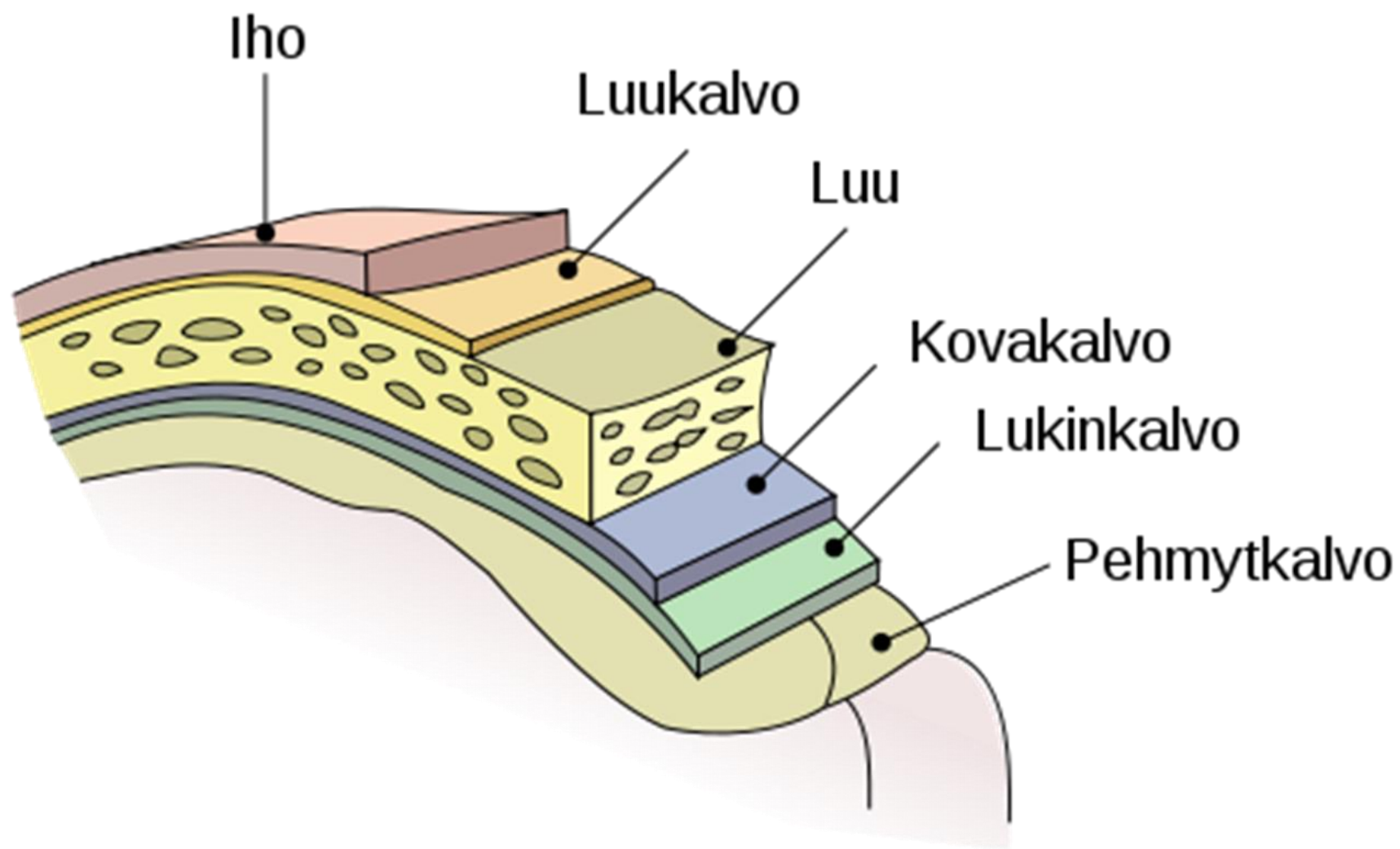
Aivoverenvuoto

(haemorrhagia cerebri)

- verisuoni repeää -> vuoto joko aivokudoksen sisään tai aivojen pinnalle lukinkalvon alle
- tärkein syy **verenpainetauti**
- toinen syy verisuonten synnynnäinen epämuodostuma (valtimoseinämän pullistuma eli aneurysma)

Aivoverenvuoto

- **aivoverenvuoto eli intracerebraalivuoto (ICH)** tunkeutuu suoraan aivoihin
- **lukinkalvonalainen verenvuoto eli subaraknoidaalivuoto (SAV)** tunkeutuu lukinkalvon alaiseen tilaan
 - oireet erilaiset kuin aivoverenvuodossa, kova päänsärky, pahoinvointi, oksentelu, valonarkuus, niskajäykkyys

Aivoverenvuoto

- aivoinfarktia tappavampi ja invalidisoivampi sairaus
- antikoagulanttihoidon pelätyin seuraus
- antikoagulanttihoidon aikana saatu verenvuoto on ennusteeltaan synkin

Oireet

- halvausoireet kehittyvät yleensä hieman hitaammin kuin infarktissa
- vuodon koosta ja sijainnista riippuen oireet vaihtelevat lievistä, esim. äkillinen voimakas päänsärky, vaikeisiin, kuten laaja toispuoleinen halvaus, jolloin tajunta usein heikkenee
- vuodon alkuvaiheessa päänsärkyä esiintyy usein, mutta ei aina

Hoito

- pyritään vaikuttamaan siihen, että verenvuoto ei kasva suureksi
- käytetään veren hyytymiseen vaikuttavia lääkkeitä tyrehtyttämään vuoto
- veri poistetaan tietyissä vaikeissa vuodoissa leikkauksella, joskaan tähän ei aina ole tarvetta, koska vuoto imeytyy itsestäänkin ajan myötä pois aivoista